

VENDIM
Nr. 10, datë 1.3.2012

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Vladimir Kristo	Anëtar i ““
Xhezair Zaganjori	Anëtar i “ “
Petrit Plloçi	Anëtar i “ “
Vitore Tusha	Anëtare e “ “
Fatmir Hoxha	Anëtar i “ “
Admir Thanza	Anëtar i “ “
Altina Xhoxhaj	Anëtare e “ “
Sokol Berberi	Anëtar i “ “

me sekretare Enina Mullaj, në datën 17.10.2011 mori në shqyrtim në seancë gjyqësore çështjen nr. 37/13 akti, që i përket:

KËRKUES: Elvin Lako

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Këshilli i Ministrave, përfaqësuar me autorizim nga Abaz Deda dhe Elona Dade.

Zyra e përmbarimit Tiranë, në mungesë.

Shoqëria përmbarimore “EPSA” sh.p.k., në mungesë.

OBJEKTI: Konstatimi i cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda afatit të arsyeshëm, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6/1 të Konventës Europiane të të Drejtave të Njeriut (KEDNJ).

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f dhe 134/g të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neni 6/1 i KEDNJ-së.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Sokol Berberi, kërkuesin që kërkoi pranimin e kërkesës, përfaqësuesit e subjektit të interesuar, që kërkuan rrëzimin e kërkesës, dhe pasi bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuesi ka qenë nëpunës civil (kategoria e pagës II-b) në pozicionin Inspektor në Departamentin e Kontrollit të Brendshëm Administrativ dhe Antikorrupsionit në Këshillin e Ministrave. Me aktin administrativ nr. 455/6, datë 20.2.2006, të Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Ministrave kërkuesi është liruar nga shërbimi civil dhe është kaluar në listë pritjeje. Kërkuesi është ankuar në Komisionin e Shërbimit Civil (KSHC) ndaj këtij akti administrativ.

2. Me vendimin nr. 266, datë 27.4.2006, KSHC-ja ka vendosur pranimin e ankimit, shfuqizimin e akteve të Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Ministrave, rikthimin e kërkuesit në detyrë dhe pagimin e pagës nga momenti i ndërprerjes së marrëdhënieve financiare deri në ekzekutimin e vendimit.

3. Këshilli i Ministrave i është drejtuar Gjykatës së Apelit Tiranë, e cila me vendimin nr. 297, datë 14.12.2006, ka vendosur rrëzimin e padisë së paraqitur nga Këshilli i Ministrave për shfuqizimin e vendimit të KSHC-së, si të pabazuar në ligj.

4. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2008-236, datë 15.2.2008, ka vendosur në Dhomë Këshillimi mospranimin e rekursit të paraqitur nga Këshilli i Ministrave.

5. Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 137, datë 18.12.2008, ka vendosur lëshimin e urdhrit të ekzekutimit për zbatimin e vendimit të formës së prerë nr. 297, datë 14.12.2006 të Gjykatës së Apelit Tiranë.

6. Zyra e Përmbarrimit Tiranë, fillimisht i është drejtuar Këshillit të Ministrave (debitorit) me lajmërim për ekzekutim vullnetar (shkresa nr. 734 prot., datë 16.1.2009) e më pas me vendim për ekzekutim të detyruar (shkresa nr. 1662 prot., 5.2.2009).

7. Këshilli i Ministrave në datën 20.1.2009 ka kaluar në llogarinë e përmbarruesit, për llogari të kërkuarit, detyrimin financiar për deri në atë datë, që konsistonte në: a) pagesën e pagës për një vit nga momenti i largimit deri në datën 2.3.2007; dhe b) pagesën e 22 pagave mujore të kategorisë II-b, nga data 2.3.2007 deri në datën 2.1.2009.

8. Në bazë të vërtetimit nr. 5/12324 prot, datë 26.5.2009 të Drejtorisë Rajonale të Tatimeve Tiranë (DRT), si dhe shkresës nr. 1908 prot, datë 23.9.2009 të Drejtorisë Rajonale të Sigurimeve Shoqërore Tiranë (DRSSH), për shumën e kaluar në llogarinë e përmbarruesit, Këshilli i Ministrave ka paguar kontribute vetëm për pjesën që i takon punëmarrësit, pa paguar pjesën që i takon punëdhënësit.

9. Zyra e Përmbarrimit, në datat 4.6.2009 dhe 19.5.2010 i është drejtuar debitorit me dy kërkesa për ekzekutim të titullit ekzekutiv (konkretisht për pagesën e detyrimit financiar duke filluar nga data 1.2.2009 deri në ekzekutimin e vendimit dhe rikthimin në punë), të cilave debitori nuk u është përgjigjur.

10. Me hyrjen në fuqi të shërbimit për përmbarruesit privatë, kërkuari, në datën 27.1.2011 ka lidhur kontratë me shoqërinë përmbarrimore private "EPSA" sh.p.k. Përmbarruesi privat i ka nisur disa shkresa debitorit për ekzekutimin e vendimit gjyqësor, të cilave debitori nuk u është përgjigjur.

11. *Kërkuari* i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (në vijim Gjykata), duke pretenduar se ndaj tij është zhvilluar një proces i parregullt ligjor, si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda fatit të arsyeshëm.

12. *Subjekti i interesuar*, Këshilli i Ministrave, ka pretenduar me shkrim dhe në seancë gjyqësore se:

12.1 Vendimi nr. 266, datë 27.4.2006, i KSHC-së është i pambështetur, i marrë në interpretim të gabuar të ligjit dhe si i tillë i pabazuar.

12.2 Kthimi në punë i kërkuarit, si pjesë e vendimit gjyqësor, është i pamundur, pasi për arsye të rristrukturimit, kriteret për vendin e punës në të cilin duhet të kthehet kërkuari kanë ndryshuar.

12.3 Rekrutimi i nëpunësve civilë duhet të mbështetet në besimin e punëdhënësit të punëmarrësi dhe nuk mund të jetë i detyruar, qoftë edhe nga një vendim gjyqësor. Kështu që mosekzekutimi i vendimit gjyqësor për rikthimin në punë të nëpunësve civilë, nuk sjell cenim të së drejtës për një proces të rregullt ligjor.

12.4 Ekzekutimi i detyrimit financiar, sipas vendimit gjyqësor është i pamundur për arsye të mungesës së fondeve.

II

13. Gjykata vlerëson fillimisht pretendimet e përfaqësuesit të subjektit të interesuar, Këshilli i Ministrave, sipas së cilit vendimi nr. 266, datë 27.4.2006, i KSHC-së është i pambështetur, i marrë në interpretim të gabuar të ligjit dhe si i tillë i pabazuar. Në lidhje me këto pretendime, Gjykata çmon se ato i përkasin themelit të çështjes. Në rastin në shqyrtim, është evidente, se çështjet e themelit janë zgjidhur nga KSHC-ja dhe gjykatat kompetente. Vendimi që jep KSHC-ja ngjason me vendimin e dhënë nga gjykata e shkallës së parë, nisur nga tiparet e tij dhe fuqinë detyruese që ligjvënësi i ka dhënë në rastet kur ai nuk ankimohet (*shih vendimin nr. 2, datë 1.2.2011 të Gjykatës Kushtetuese i cili i referohet vendimit unifikues të Gjykatës së Lartë nr. 3, datë 24.1.2007*).

14. Nga materialet e paraqitura rezulton se vendimi i KSHC-së është lënë në fuqi nga Gjykata e Apelit Tiranë me vendim të formës së prerë, mbi bazën e të cilit është nxjerrë dhe urdhri i ekzekutimit.

Vendimi që kërkohet të zbatohet ka marrë formë të prerë, prandaj këto pretendime të subjektit të interesuar nuk qëndrojnë. Vënia në dyshim e titullit ekzekutiv si dhe vendimit të formës së prerë, në bazë të të cilit është nxjerrë ky titull, nuk është e pranueshme në një gjykim të karakterit kushtetues, si në rastin konkret.

15. Në vijim të arsyetimit të mësipërm Gjykata arrin në konkluzionin se pretendimet e subjektit të interesuar lidhur me themelin e titullit ekzekutiv nuk mund të merren në shqyrtim prej saj.

A. Për pretendimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt gjyqësor, për shkak të mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës

16. Kërkuesi pretendon se, që prej marrjes formë të prerë të vendimit nr. 297, datë 14.12.2006 të Gjykatës së Apelit Tiranë, i cili ka lënë në fuqi vendimin e KSHC-së, dhe lëshimit të urdhrat të ekzekutimit nr. 137, datë 18.12.2008, ka kaluar një kohë e gjatë dhe e pajustificuar për ekzekutimin e vendimit.

17. Gjykata ka vlerësuar se ekzekutimi i vendimit përbën një element thelbësor të shtetit të së drejtës e të vetë nocionit të gjykimin të drejtë. Asnjë organ shtetëror nuk mund të vërë në diskutim drejtësinë e vendimeve gjyqësore të formës së prerë, por detyrohet të marrë masat përkatëse për zbatimin e tyre. Ekzekutimi i vendimit të formës së prerë të gjykatës është konsideruar si faza përfundimtare e realizimit të një të drejte të fituar gjyqësisht, sepse vetëm pas realizimit të saj mund të konsiderohet se individit e ka vendosur plotësisht në vend të drejtën e tij të fituar (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr. 21, datë 3.6.2011; nr. 6, datë 4.3.2010; nr. 6, datë 6.3.2009; nr. 1, datë 19.1.2009; nr. 43, datë 19.12.2007*).

18. Gjykata rikonfirmon qëndrimin se në një çështje që përfshin përcaktimin e një të drejte civile, kohëzgjatja e procedurave normalisht llogaritet nga momenti i fillimit të procedurës gjyqësore, deri në momentin kur jepet vendimi dhe ekzekutohet ai. Faza ekzekutive konsiderohet si fazë e mëtejshme e të njëjtit proces. Kohëzgjatja e arsyeshme e procedimeve, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të çështjes dhe duke marrë në konsideratë kompleksitetin e çështjes, sjelljen dhe interesin e kërkuesit, si dhe sjelljen e autoriteteve përkatëse (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr. 21, datë 3.6.2011; nr. 14, datë 15.4.2010; nr. 9, datë 1.4.2009*).

19. Në lidhje me kompleksitetin e çështjes, Gjykata ka ritheksuar vazhdimisht se, për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve duhet të kenë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara dhe volumin e provave shkresore (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr. 50, datë 22.11.2011; nr. 14, datë 15.4.2010; nr. 8, datë 23.3.2010; nr. 9, datë 1.4.2009*).

20. Çështja në shqyrtim ka për objekt mosekzekutimin e vendimit të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm, për sa i përket kthimit në punë dhe pagimit të pjesës së mbetur të pagës. Duke iu referuar parashkrimeve dhe materialeve shkresore, Gjykata vlerëson se, çështja konkrete nuk paraqet kompleksitet nga pikëpamja faktike ose ligjore, çka mund të justifikonte vonesat apo sjelljen mosvepruese të subjekteve të interesuara, Këshillit të Ministrave dhe zyrës së përmbarimit Tiranë. Për pasojë, vlerësimi i sjelljes së këtyre autoriteteve publike dhe kërkuesit është me rëndësi në këtë kontekst.

21. Gjykata, në jurisprudencën e saj është shprehur se vlerësimi i sjelljes dhe i interesit të kërkuesit është një element tjetër përcaktues i kohëzgjatjes së arsyeshme të procedimeve, duke nënvizuar se përdorimi nga ana e kërkuesit i të gjitha procedurave të parashikuara nga e drejta e brendshme, me qëllim sigurimin e mbrojtjes, nuk mund të përdoret si argument kundër tij (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr. 50, datë 22.11.2011; nr. 14, datë 15.4.2010*). Në çështjen objekt shqyrtimi Gjykata konstaton se, kërkuesi ka vepruar në përputhje me të drejtat e tij procedurale, duke shteruar mjetet ligjore në dispozicion të tij për rivendosjen e së drejtës së cenuar. Nga tërësia e fakteve dhe rrethanave, në vlerësimin e Gjykatës nuk rezulton që sjelljet e kërkuesit të jenë bërë shkak për mosekzekutimin e vendimit të formës së prerë.

22. Subjekti i interesuar, Këshilli i Ministrave (KM), në cilësinë e debitorit, ka kryer disa veprime që të krijojnë bindjen se ka vullnetin për të ekzekutuar vendimin gjyqësor të formës së prerë. Debitori në datën 20.1.2009 ka kaluar në llogarinë e përmbaruesit, për llogari të kërkuesit, detyrimin financiar për

deri në atë datë, që konsistonte në: a) pagesën e pagës për një vit nga momenti i largimit deri në datën 2.3.2007, pasi Këshilli i Ministrave e ka konsideruar kërkesin në listë pritjeje; dhe b) pagesën e 22 pagave mujore të kategorisë II-b, duke filluar që nga data 2.3.2007 deri në datën 2.1.2009. Pjesa tjetër e detyrimit financiar, duke filluar që nga data 1.2.2009 e në vazhdim, si dhe rikthimi në pozicionin e mëparshëm, ende nuk janë ekzekutuar. Për të justifikuar këtë mosveprim debitori ka paraqitur dy argumente: 1. mungesën e fondeve; dhe 2. pamundësinë objektive të rikthimit në pozicionin e mëparshëm për arsye se vendi i punës për ushtrimin e funksionit përkatës nuk ekziston më që nga viti 2005.

23. Gjykata ka theksuar edhe më parë se autoritetet shtetërore nuk mund të justifikohen me mungesën e fondeve për të mos respektuar një detyrim financiar që vjen nga një vendim gjyqësor (*shih vendimin nr. 16, datë 4.5.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Të njëjtin qëndrim ka mbajtur edhe GJEDNJ-ja në çështjen Qufaj kundër Shqipërisë, datë 18 nëntor 2004. Në çështjen në shqyrtim, Gjykata çmon se pala debitoare i kishte të gjitha mundësitë që gjatë periudhës, duke filluar nga dita e marrjes formë të prerë të vendimit e deri në ekzekutimin e plotë të tij, t'i paguante kërkuarit shumën që i detyrohej sipas titullit ekzekutiv. Debitori, me marrjen dijeni të vendimit të formës së prerë, duhet të merrte masat për ekzekutimin e plotë të detyrimeve që i ishin ngarkuar në favor të kërkuarit/kreditorit.

24. Për sa i përket rikthimit në punë, KM-ja ka pretenduar pazbatueshmërinë e vendimit për këtë pjesë, duke argumentuar se rikthimi në pozicionin e mëparshëm është i pamundur për shkak të ristrukturimit të Departamentit dhe ndryshimit të kriterëve të punës për pozicionin përkatës. Gjykata, në jurisprudencën e saj, është shprehur se i takon debitorit të gjejë një mundësi zgjidhjeje sa më të përshtatshme për këtë rast me qëllim vënien në vend të së drejtës së kreditorit (*shih vendimin nr. 2, datë 1.2.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Për më tepër, Gjykata vë në dukje se KM-ja, megjithëse pretendon pamundësinë objektive të zbatimit të vendimit për pjesën e rikthimit në punë, nuk ka ndërmarrë asnjë veprim konkret për të vënë në dijeni Zyrën e Përmbarrimit Tiranë për këtë fakt. Gjatë seancës gjyqësore u evidentua se nuk rezulton asnjë lloj korrespondence zyrtare ndërmjet KM-së dhe Zyrës së Përmbarrimit Tiranë në lidhje me këtë çështje.

25. Nisur nga arsyetimi i mësipërm, Gjykata vlerëson se argumentet e paraqitura nga KM-ja, lidhur me arsyet se përse nuk është ekzekutuar vendimi gjyqësor i formës së prerë, janë të pambështetura.

26. Gjykata ka nënvizuar vazhdimisht se në fazën e ekzekutimit të vendimeve marrin pjesë aktivisht jo vetëm palët, pra debitori dhe kreditori, por edhe organet kompetente të ngarkuara me ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë. Roli i këtyre organeve bëhet vendimtar, kur debitori refuzon të ekzekutojë vullnetarisht detyrimin e tij karshi kreditorit. Në raste të tilla procesi i vendosjes në vend të një të drejte të shkelur përfshin jo vetëm vendimmarrjen e gjykatave, por edhe mënyrën e kryerjes së veprimeve konkrete të organeve përgjegjëse, të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë (*shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr. 6, datë 4.3.2010*).

27. Zyra e Përmbarrimit Tiranë, pas kërkesës së paraqitur nga kërkuari, fillimisht i është drejtuar debitorit (KM-së) me lajmërim për ekzekutim vullnetar (shkresa nr.734 prot., datë 16.1.2009) e më pas me vendim për ekzekutim të detyruar (shkresa nr. 1662 prot., 5.2.2009). Pas shlyerjes së pjesshme të detyrimit financiar nga ana e KM-së, Zyra e Përmbarrimit Tiranë i është drejtuar sërish KM-së me dy kërkesa për ekzekutim të titullit ekzekutiv, me objekt pagesën e detyrimit financiar, duke filluar nga data 1.2.2009 deri në ekzekutimin e vendimit dhe rikthimin në punë, që mbajnë përkatësisht datat 4.6.2009 dhe 19.5.2010, të cilave debitori nuk u është përgjigjur. Edhe shoqëria përmbarrimore private "EPSA" sh.p.k., e kontraktuar nga kërkuari i ka dërguar debitorit disa shkresa për ekzekutimin e vendimit gjyqësor (nr.731 prot. datë 31.1.2011; nr. 1316 prot, datë 21.2.2011 dhe nr. 1697, datë 10.3.2011). Në jurisprudencën e saj Gjykata ka pohuar se përmbarruesi gjyqësor, si subjekt procedural në fushën e ekzekutimit, është i pajisur me të gjitha mjetet procedurale që mundësojnë ekzekutimin e titullit ekzekutiv (*shih vendimin nr.21, datë 3.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Në vlerësimin e Gjykatës, të gjitha subjektet, qofshin këto private apo publike, duhet të përgjigjen njëjloj përballë detyrimit për zbatim të vendimeve gjyqësore të formës së prerë (*shih vendimin nr. 21, datë 3.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

28. Lidhur me sjelljen e autoriteteve përgjegjëse për ekzekutimin e vendimeve, Gjykata vlerëson se përmbarruesi gjyqësor nuk ka pasur asnjë pengesë ligjore për të ekzekutuar vendimin gjyqësor të

formës së prerë.

29. Gjykata vëren se “urdhri ekzekutiv” i lëshuar nga Gjykata e Apelit Tiranë, për ekzekutimin e vendimit të formës së prerë nr. 297, datë 14.12.2006 të Gjykatës së Apelit Tiranë, mban datën 18.12.2008. Kanë kaluar më shumë se dy vjet nga data që ka dalë ky urdhër ekzekutimi dhe ai ende nuk është zbatuar tërësisht.

30. Për sa më sipër, Gjykata nuk gjen arsye të bazuara që kanë çuar në mosrealizimin e të drejtës së kërkuarit për një proces të rregullt ligjor. Gjykata vlerëson se në çështjen në shqyrtim, përmbaruesi gjyqësor dhe KM-ja i kishin të gjitha mundësitë që të ekzekutonin vendimin gjyqësor të formës së prerë.

31. Si përfundim, në çështjen objekt shqyrtimi, Gjykata vlerëson se mosekzekutimi i vendimit gjyqësor të formës së prerë ka sjellë cenimin e të drejtës së kërkuarit për një proces të rregullt ligjor, të parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6/1 i KEDNJ-së.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/g të Kushtetutës, si dhe në nenin 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

VENDOSI:

- Konstatimin e cenimit të së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr. 297, datë 14.12.2006 të Gjykatës së Apelit Tiranë.

- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Xhezair Zaganjori, Vladimir Kristo, Fatmir Hoxha, Vitore Tusha, Petrit Plloçi, Sokol Berberi, Altina Xhoxhaj, Admir Thanza